

WEEK-OVERPEINZINGEN

Nog eens: de zee

Misschien zullen sommigen zich herinneren dat ik vroeger, in deze kolommen, eens geschreven heb over de zee, en over het groote woord, dat mij dikwijls onbegrijpelijk voorkomt, dat Johannes zegt in zijn boek der „Openbaringen“ dat er een tijd zal komen, wanneer er geen zee meer zal zijn. Ik voel behoefte nog eens terug te komen op dat woord, misschien omdat, terwijl ik dit schrijf, ik een uitzicht op de zee heb, en omdat dezelfde vraag, die ik toen stelde, nu weer bij mij opkomt: Waarom die profetie over de zee? Waarom stelt de Bijbel ons in het vooruitzicht, als iets blij's en heerlijks, dat die onmetelijke, prachtige, altijd wisselende watervlakte eens verdwijnen zal? Mijn gedachten hierover werden weer opgewekt door een gesprek dat ik had met iemand, die mij het volgende vertelde. „Ik kan het gezicht van die altijd aanrollende golven, op den duur, niet verdragen. U moet eens zien: zij komen altijd aan, maar zij gaan nooit weg. Uit de verte ziet u de golven naar u toe rollen, maar u ziet nooit dat ze vertrekken in tegenovergestelde richting. Het is: komen, komen, maar nooit: gaan.“

Ik belijd dat ik nooit op deze manier naar de zee gekeken had; en moet bekennen dat dit een oorspronkelijke kijk is, de kijk op een „komende“ zee die, zelfs wanneer er eb is, al is het met kleinere golven, toch komt en nooit gaat. Dat is een heel ware kijk, die beantwoordt aan de werkelijkheid.

Wat brengt de zee ons, wanneer ze zoo komt? Wat legt ze neer op het strand? Helaas, ik moet bekennen, het is niet veel, dat de moeite waard is; het is praktisch niets. Van al Gods scheppingen is er geen, die ons praktisch zoo weinig geeft als de zee. Ze geeft geen water voor den dorst; ze deelt geen vruchtbaarheid mee aan het land; ze doet de duinen niet groeien en bloeien. En toch geeft ze wel iets. Wat dat is? Ik zag het vanmorgen weer, toen ik wandelde langs het strand: een oude jas was aangespoeld, misschien van een visscher, die hem achteloos op zijn schip gelegd had, maar de storm was gekomen en had die jas overboord gewaaid. Wat de zee geeft? Stukken wrakhout, herinneringen aan een schip dat ergens, ver weg, in den nacht verging, terwijl de kreten van angst door het windgeloei snerpten. Zelfs strandvonders, vertelde men mij hier, die er hun speciale beroep van maken om op te rapen wat de zee geeft, vinden zelden, of nooit, iets dat de moeite waard is. Uit de bodemloze diepte van de zee komen enkel droevige dingen, herinneringen aan wat verging, verloren werd, of verzonk. En ten laatste, zegt de Schrift, zal ze nog het meest lugubere geven, wat zich denken laat: de lichamen van hen, die een ontijdig graf in de wateren vonden. Dat is alles wat zij geeft. De melodie van de zee is de melodie van den Dood, die daar zijn woningen heeft opgeslagen.

Maar nu kan ik mij verblijden in dat vreemde woord: „Daar zal geen zee meer zijn.“ Dáár zullen alle droevige herinneringen voorbijgegaan zijn. Onze consciëntie is nu als een zee: uit haar rusteloze diepte komen voortdurend herinneringen op: aan uren, toen wij struikelden, aan zonden die wij niet meester konden worden. Maar eens zal zij die functie, om naar buiten te brengen wat ons herinnert aan schipbreuk in ons leven, staken. De stukken van ons gebroken leven zullen niet op de kusten der eeuwigheid geworpen worden. Er zal uit onze heugenis niet de minste herinnering meer opkomen aan de dagen, in het verre vreemde land der godvergetenheid doorgebracht. Die angstige diepte heeft God gesloten!

Misschien is dit ook een van de bedoelingen van dat woord: „er zal geen zee meer zijn.“ Als het zoo is, dank God dan voor dit Evangelie!

Wanneer ons leven groeit en dieper wordt, beginnen wij enkele teksten beter te verstaan, waarvan de Heilige Schrift zelf geen verklaring geeft. Het leven alleen is de leer-school van het leven, maar zoo is het leven dikwijls ook een sleutel, die de schatten van het Woord van God voor ons opent.

A. G. Barkey Wolf

284

DE KOMENDE

WERELD-ZENDINGS-CONFERENTIE

Het jaar 1938 belooft voor het zendingswerk van groote beteekenis te worden door de Wereldconferentie, die door den Internationalen Zendingsraad is bijeengeroepen. Aanvankelijk zou deze worden gehouden te Hangchow in China; in verband met den oorlogstoestand in het Verre Oosten zal de conferentie thans bijeenkomen te Madras in Britsch-Indië.

Tien jaren zijn verlopen sedert de groote conferentie op den Olijfborg te Jeruzalem, die voor den voortgang van het zendingswerk van zoo groote beteekenis is geweest. En het is, of wij thans in een andere wereld staan. In Jeruzalem voelde men reeds de opkomst van een godsdienstloze beschaving, die erger nog dan de groote godsdiensten van het Oosten zich op den weg van het Christendom stelde en op de geesten van miljoenen beslag legde. Thans, aan den vooravond van Madras, staan wij voor de uitbarsting van de vijandschap tegen God en Christus in het hart van Europa zelf en zien wij over de geheele wereld de vorming van een anti-christelijk front, dat de menschheid oproept tot den dienst van andere goden. De natie, het ras en het bloed, de staatsidee of een vergoddelijkte vorstenfiguur, deze goden der 20e eeuw eischen den mensch, ook den Christelijken mensch op.

Heeft het dan nog wel zin om met het Evangelie op reis te gaan naar de landen van het Oosten?

Groote gebeurtenissen hebben de laatste jaren in de Oostersche wereld plaats gehad. Het Oosten is ontwaakt, hetgeen wil zeggen, dat de eeuwenlange expansie van het Westen een einde heeft genomen en dat het Oosten geen andere Westersche invloeden meer toelaat dan het zelf wil. Is er dan nog wel plaats voor het Evangelie?

De zending is, vooral in de Engelsch-sprekende landen, vroeger wel beschouwd als een dienst, dien het blanke ras aan de gekleurde rassen bewees. Maar die periode ligt achter ons. De welvaart, die gaarne aan anderen iets meedeelde van eigen overvloed, is voorbij. De geldmiddelen der zending schieten tekort. Vooral voor de Amerikaansche „institutions“ in het Oosten — de ziekenhuizen en de scholen van lager tot hooger onderwijs — gaan de middelen tot instandhouding ontbreken. Moet de zending nu maar ophouden? Of is er in dezen tijd, afgezien van alle financiële moeilijkheden, nog een Woord van Godswege, dat tot de menschen spreekt, zooals eenmaal gesproken is tot vorige geslachten, en dat vastheid kan bieden in een tijd, waarin alle zekerheden wankelen?

De zending wordt teruggeworpen op haar Boodschap. Ook voor haar is de primaire vraag, of zij nog iets te zeggen heeft voor de zoozeer veranderde wereld van heden?

„De inhoud van onze boodschap,“ heeft Jeruzalem gezegd, „is Jezus Christus. In Hem is ons geopenbaard die God, uit Wien, door Wien en tot Wien alle dingen zijn. Hij is de volkomen openbaring van dien God, in Wien wij leven, ons bewegen en zijn.“

In de groote veranderingen, die sindsdien over de wereld zijn gekomen, is dit het eenige, dat onveranderd is gebleven. Jezus Christus is ook nu nog de inhoud van de Boodschap der zending. En daarom heeft het zin om einde 1938 in Madras bijeen te komen. Een vraagstuk van het hoogste belang is de verhouding van de Christelijke Kerk tot staat en samenleving.

Hierover kunnen wij uitvoerig worden ingelicht door het nieuwe boek van Rev. William Paton, waarvan een Nederlandsche vertaling is verschenen. *)

Paton is één van de secretarissen van den Internationalen Zendingsraad te Londen. Ter voorbereiding van de groote wereldconferentie heeft hij in 1936 een groote reis gemaakt naar het Oosten. Over Amerika is hij gegaan naar Japan, Korea, Mandsjoerije, China, Java, Britsch-Indië en het nabije Oosten. In al deze landen heeft hij gesproken met de vertegenwoordigers van Kerk en Zending. Hij heeft de toestanden waargenomen en de moeilijkheden gezien, waarin het Christendom in dezen tijd verkeert. Maar hij heeft ook het licht gezien, dat juist in het Oosten begint uit te stralen, nu de uitwendige toestanden zoo donker zijn.

De moeilijkheden worden steeds grooter. De Christelijke Kerk wordt in het Westen teruggedrongen, maar zij leeft nog. Wij zien het in Duitschland en zelfs in Rusland. De Kerk getuigt met het woord en met de daad. Zij getuigt in een telkens veranderende wereld, die zich juist in dezen tijd steeds scherper tegenover dit getuigenis stelt. Van alle kanten vermeederen zich de dreigingen tegen de Christelijke Kerk.

Naast deze bedreiging zijn er echter vele hoopvolle teekenen. De harten van velen blijken open te staan voor het Evangelie als nooit te voren. In het bijzonder in de jonge kerken van het Oosten zien wij een ongekend verlangen om het Evangelie uit te dragen onder de eigen volksgenooten. Voor de Evangelisatie zijn in het Oosten kansen, zóó groot, dat zij de verantwoordelijke personen bijna beangstigen.

Dreiging en hoop noemt Paton de beide polen, waartusschen de kerken van het Oosten zich bewegen. Daartusschen moeten zij zoeken naar den wil van God. Het is hun ernstig streven, te vragen, wat in deze moeilijke en beslissende tijden de wil van God is. Daarover willen zij met de vertegenwoordigers van de kerken van het Westen beraadslagen en bidden. Daarom zijn juist zij het geweest, die zoo sterk hebben aangedrongen op het houden van een groote conferentie in een Oostersch land.

In Madras zal men spreken over de Kerk. Het geloof, waaruit de Kerk leeft, het getuigenis der Kerk, het leven der Kerk, de Kerk en haar verhouding tot de wereld, waarin zij is geplaatst, dit zijn alle punten, die in Madras aan de orde zullen komen.

De Kerken van het Oosten gaan misschien een moeilijken tijd tegen. Paton heeft daarvan reeds de voortekenen gezien en verhaalt daarvan in zijn boek. Hij is in plaats geweest, waar voor de jonge menschen het toetreden tot de Christelijke Kerk beteekent: zich aansluiten bij een gevaarlijke gemeenschap.

Wellicht zal onze toekomst ervan afhangen, welke houding de jonge Christelijke kerken van het Oosten aannemen tegenover de groote vragen van Kerk, Staat en samenleving.

De kerken van het Oosten bouwen ook aan onze toekomst. „Nu reeds,” heeft Dr Kraemer eenmaal gezegd, „is de zending bezig te bouwen aan het lot van de Christelijke kerk in de toekomst. Het probleem van de Zending is ook het probleem van de Christelijke kerk in het algemeen.”

Daarom is de wereldconferentie van Madras niet alleen een gebeurtenis, die recht heeft op de belangstelling van enkele „zendingsvrienden.” Het is een zaak van wereldbetekenis, hoe de jonge Kerken van het Oosten zich zullen ontwikkelen.

En het is van buitengewoon belang, dat juist van het Oosten de aandrang is uitgegaan om tezamen met het Westen onder het oog van God te beraadslagen over de groote vragen van dezen tijd.

Dr Ir H. G. v. B.

1) William Paton. Het Evangelie in het Oosten. Christendom, Nationalisme en Communisme in Azië. Uitgegeven met een inleiding van Prof. Dr H. Kraemer voor de Stichting Adoremus door Bosch & Keuning te Baarn.

Foto W. Conitz

De drie bruggen over de Maggiavallei in Tessin. Een voor auto's, een uit de middeleeuwen en een voor den trein.